

KUL TÚRA SLOVA

*Vedecko-popularizačný
časopis pre jazykovú
kultúru a terminológiu*

*Orgán Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra SAV, v. v. i.,
a Jazykového odboru
Matice slovenskej*

*Časopis vychádza s finančnou
podporou Otvorenej akadémie*

otvorená
akadémia

HLAVNÁ REDAKTORKA
Sibyla Mislovičová

VÝKONNÁ REDAKTORKA
Iveta Vančová

REDAKČNÁ RADA

Adriana Ferenčíková, Dana Gu-
ričanová, Robert Hammel, Re-
náta Hlavatá, Ingrid Hrubaničo-
vá, Martin Chochol, Bronislava
Chocholová, Ján Kačala, Natália
Kolenčíková, Ľubor Králik, Jana
Levická, Sibyla Mislovičová,
Slavomír Ondrejovič, Lucia Mol-
nár Šatinská, Iveta Vančová, Pa-
vol Žigo

REDAKCIA

811 01 Bratislava, Panská 26

ŠTÚDIE A ČLÁNKY

- VALENTOVÁ, Iveta: Zo slovenskej
onomastickej terminológie: *prímeno,
šľachtický prídomok, priezvisko – ro-
dinné meno, rodové meno* (1. časť) 257
- RAMŠÁKOVÁ, Anna: *Predhorie* či
Priedhorie, Brestenné či *Briestenné?*
(2. časť)..... 274

TERMINOLOGICKÉ SÚPISY

- KLIMENT, Ján – HRABOVSKÝ, Mi-
chal – VANČOVÁ, Iveta: Nové a re-
vidované slovenské mená dovážaných,
zavlečených, pestovaných a ďalších
na Slovensku známych cudzokrajných
cievnatých rastlín. 3. Druhy rodov za-
čínajúcich sa písmenom L – Q..... 282

ZO STUDNICE RODNEJ REČI

- Jaka si, taka si, moja si* (zo zemplín-
skej lexiky). M. Chochol..... 299

ROZLIČNOSTI

- Používanie skratky *IT* a od nej odvode-
ných slov S. Mislovičová 306

SPRÁVY A POSUDKY

- Nová česká hydronymická publikácia.
M. Beláková..... 311

SPYTOVALI STE SA

O používaní slova *ferrata/ferata* v slovenčine. J. Páleníková..... 316

PRIPOMÍNAME SI..... 320

KULTÚRA SLOVA

KULTÚRA SLOVA, vedecko-popularizačný časopis pre jazykovú kultúru a terminológiu. Orgán Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV, v. v. i., a Jazykovedného odboru Matice slovenskej. Ročník 56, 2022, č. 5 (8. 11. 2022). Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV, v. v. i., Panská 26, 811 01 Bratislava. IČO 00167 088. Matica slovenská – Vydavateľstvo Matice slovenskej v Martine. Časopis vychádza s finančnou podporou Otvorenej akadémie. Hlavná redaktorka PhDr. Siblya Mislovičová. Výkonná redaktorka Mgr. Iveta Vančová. Grafická úprava Oto Takáč. Technický redaktor Vladimír Radik. Vychádza šesťkrát ročne. Ročné predplatné 8,50 €, jednotlivé čísla 1,50 €. Rozširuje, objednávky a predplatné prijíma Vydavateľstvo Matice slovenskej, P. Mudroňa 1, 036 01 Martin, e-mail: periodika@matica.sk, tel. 043/3812826. Evidenčné číslo 3696/09. Podávanie novinových zásielok povolené OZSsRP Banská Bystrica č. 1325/94-PTP z 25. 4. 1994. ISSN 0023-5202 Distributed by Matica slovenská – Vydavateľstvo Matice slovenskej, P. Mudroňa 1, 036 01 Martin, Slovakia.

© Jazykovedný ústav Ľ. Štúra Slovenskej akadémie vied, v. v. i., Bratislava
© Matica slovenská, Martin
Vytlačila tlačiareň Fork, s. r. o., 2022

Cena 1,50 €

Predhorie či Priedhorie, Brestenné či Briestenné? (2. časť)

ANNA RAMŠÁKOVÁ

Jazykovedný ústav L. Štúra SAV, v. v. i.

Vznik názvu časti obce *Briestenné*¹ (Pružina, o. Považská Bystrica) by mohol byť motivovaný osobným menom *Briestenský*. Takýto motivačný činiteľ vzniku názvu osobným menom majiteľa by mohla potvrdzovať Databáza priezvisk na Slovensku (Ďurčo a kol., 1998) z roku 1995. Podľa nej malo priezvisko *Briestenský* v obci Pružina 15 výskytov (v rámci o. Považská Bystrica 120 výskytov). Ako sme však uviedli (pozri prvú časť rovnomeného príspevku v predchádzajúcom čísle tohto časopisu), v slovenskom jazyku veľmi často vznikali priezviská príponami *-ský*, *-(c)ký* z prídavných mien utvorených z osadných názvov (napr. *Čavojský*, *Jablonický*) poukazujúce na pôvod, t. j. miestnu príslušnosť, odkiaľ pôvodný nositeľ prímena pochádzal alebo kde žil. Takto sa tiež tvorili priezviská z prídavných mien utvorených z názvov administratívnych a prírodných územných celkov (napr. *Spiský*) (Majtán, 2018, s. 9, 36 – 39). S najväčšou pravdepodobnosťou preto najskôr vznikol osadný názov *Briestenné* a z neho priezvisko *Briestenský*.

Z príslušných podôb úradných priezvisk (nielen *Priedhorský* a *Briestenský* vyskytujúcich sa aj v obci Pružina² je zjavné, že ich pisári zapísali aj s ohľadom na nárečové pravidlá fungujúce v obci. V súčasnosti hlavnou zásadou pri formálnej podobe priezvisk je prihliadať na skutočnosť, že ich zápis nepodlieha kodifikovaným záväzným pravopisným pravidlám (ani štandardizácii), pri ich zápise do matrik sa prihliada na rodinnú tradíciu. V súčasnosti fungujúce dedičné priezviská sa totiž formovali a zapisovali v období, keď slovenčina ešte nemala pravopisné pravidlá (tamže, s. 8 – 9).

Morfematická štruktúra osadného názvu *Brestenné* potvrdila topolexému (apelatívny substantívny základ; koreňovú morfému) *brest* „listnatý lesný

Príspevok vznikol v rámci riešenia grantového projektu VEGA č. 2/0019/20 Lexika slovenských terénnych názvov.

¹ Briestenné je pôvodne samostatná obec, ktorá bola k obci Pružina pričlenená v r. 1971 (Majtán, 1998, s. 241).

² Podľa citovanej databázy priezvisk (Ďurčo a kol., 1998) antroponymum *Priedhorský* (o ktorom sme písali v predchádzajúcej časti tohto príspevku) malo v obci Pružina 36 výskytov (v rámci o. Považská Bystrica 57 výskytov).

strom“, bot. *Ulmus campestris*, prípadne *brestie* „brestový porast, brestina“ (Historický slovník slovenského jazyka I, s. 155) a toponymy (morfémy) *-n*, *-é* (porov. analogicky utvorené názvy obcí³ *Krajné* /o. Myjava/, *Hlinné* /o. Vranov nad Topľou/, *Senné* /pričlenené k obci *Príboj*, o. Veľký Krtíš/). Vzhľadom na to, že lexikálna morféma *-n* v názvoch typu *Hlinné* je súčasťou samostatných bázotvorných koreňových morfém lexikálnych jednotiek (ktoré sú nositeľmi lexikálneho významu a majú bázotvornú funkciu), ostáva v príslušnom deriváte vrátane druhého *n*, ktoré je derivačnou morfému (jednoduchšie povedané, v slovenčine na hranici slovotvorného základu zakončeného na *n* alebo *ň* dochádza k zdvojeniu spoluhlásky *n*). V prípade formy *Brestenné* sa spájacia morféma *-en-* vsúva medzi koreňovú (*brest-*) a derivačnú (*-n-*) morfému.

Z etymologického hľadiska je dôležitý pôvod samohlásky *e* v príslušnom apelatíve *brest*, príp. *brestie* a v prepozícii *pred*, ktoré svojou formou potvrdzujú kodifikovanú spisovnú podobu výrazov. Od 12. stor. sa uvádzajú formy *pred-* z psl. *perdъ*, zložené z psl. *per-* a *-dъ*, forma *brest* z psl. *berstъ* (Králik, 2015, s. 81, 467). V spisovných variantoch hláska *e* je systémovým reflexom za psl. *e*, v príslušnom nárečí so zaznamenanou striednicou *ie*, ktorá je odrazom nárečových zákonitostí lokálneho dialektu. V konečnom dôsledku to znamená, že podoby názvov *Briestenné* a *Priedhorie* (alebo ich spisovné kodifikované ekvivalenty *Brestenné* a *Predhorie*) z hľadiska hodnotenia nárečových foriem *briest-* a *pried-* (resp. spisovných *brest-* a *pred-*) možno považovať za rovnocenné.

Ak by nebola jasná motivácia vzniku názvu priezviskom s nárečovou podobou, podľa zásad štandardizácie Úradu geodézie, kartografie a katastra (ďalej ÚGKK) SR sa nárečové hláskové prvky upravujú do spisovnej podoby, ak ide o nesídelné geografické názvy a určité typy administratívne nesamostatných sídelných objektov, ktoré štandardizuje úrad.

³ Do roku 1918 na Slovensku neboli slovenské úradné názvy. Po 21. auguste 1919, keď došlo k prvému sčítaniu ľudu v Československej republike, Ministerstvo s plnou mocou pre správu Slovenska už v roku 1920 pri tejto príležitosti vydalo prvý zoznam slovenských úradných názvov obcí, ktorý spracoval B. Haluzický podľa diel J. Lipského a L. Niederleho (porov. Varsík, 1968, s. 217 – 218; Majtán, 1998, s. 12 – 14). Prvé slovenské úradné podoby *Predhoria* a *Briestenného* v zozname (s. 113, 114) boli *Priedhorje* (v rámci obce Pružina) a *Briestené* (ako samostatná obec); dostupné na <https://archive.org/details/soznammiestnaslo00czec/mode/2up>.

Štandardizované názvy *Predhorie* a *Briestenné*⁴ (ktoré v súčasnosti označujú časti obce Pružina) sú v kompetencii Ministerstva vnútra SR na odporúčanie Stálej názvoslovnej subkomisie Terminologickej komisie Ministerstva vnútra SR. Nejednotnosť podôb týchto názvov je očividná – v prvom prípade išlo o štandardizáciu názvu bez dvojhĺasky v koreni *pred-*, v druhom s diftongom v koreni *briest-*. Názov *Predhorie* je štandardizovaný (a teda záväzný) podľa zásad platných v spisovnom jazyku, v štandardizovanom názve *Briestenné* sa zohľadnila hlásková podoba koreňa slova podľa systémových zásad fungujúcich v miestnom nárečí.

Nejednotnosť podôb štandardizovaných geografických názvov (v tom zmysle, že jeden je štandardizovaný v spisovnej podobe, druhý v nárečovej podobe) vyviera z viacerých skutočností. Pokúsime sa poukázať na tie najdôležitejšie.

Jednu zo zásad, ktorá sa uplatňuje pri štandardizácii geografického názvoslovia a pri úprave terénnych názvov, ktorú vykonáva ÚGKK SR, I. Horňanský nazval „regulatív hierarchickej postupnosti“. V princípe to znamená, že ak názov niektorého geografického objektu je základom pre tvorbu fyzicky spríbuzneného geografického objektu vo forme určitého derivátu, už štandardizovaná podoba názvu východiskového geografického objektu musí byť rešpektovaná i v názve spríbuzneného geografického objektu (Valentová, 2018, s. 107). Preto ak názov obce a jej časti Ministerstvo vnútra SR už štandardizovalo, i keď v nesprávnej podobe, táto podoba sa zachováva aj v názve nesídelných objektov a katastrálnych území, ktoré sú od tohto názvu odvodené (čiže neprihliadalo na zásadu úpravy nárečových hláskových prvkov do spisovnej). Možno preto štandardizovaná podoba katastrálneho územia niekdajšej obce *Briestenné* má uvedenú nespisovnú podobu. V konečnom dôsledku sa tiež štandardizovali geografické názvy *Briestenské skaly* (prírodná pamiatka v Briestennom, názov št. v r. 2003), *Briestenský diel* (les v Čelkovej Lehote, o. Považská Bystrica, názov št. v r. 2019), *Brestie* (les, lúka a pasienok v Ruskom Potoku, o. Humenné, názov št. v r. 1993) i *Briestie* (lúka, pasienok v Chochoľnej-Velčiciach, o. Trenčín, názov št. v r. 1991).

Štandardizácia geografických názvov je proces zabezpečujúci určenie názvu pre geografický objekt spolu s jeho správnu písanou podobou, ako aj podmienok

⁴ V príslušnej forme sa názvy uvádzajú v Štatistickom lexikóne obcí Slovenskej republiky z r. 2011 (s. 75) ako súčasť obce Pružina.

na jeho používanie. Štandardizovaný geografický názov (oficiálny geografický názov) je názov geografického objektu schválený názvoslovným orgánom ako preferovaný názov spomedzi viacerých aloným (variantný geografický názov). V SR sa štandardizuje pre každý geografický objekt jediný názov, ktorý je zároveň oficiálnym názvom (pozri Terminologický slovník ÚGKK SR; Smernica na štandardizáciu geografických názvov, 2015, s. 7, 8). Štandardizované vlastné meno sa definuje ako písomná forma vlastného mena, ktorá sa stanovila na základe vnútroštátnej alebo medzinárodnej dohody, oficiálneho aktu; úradným ustanovením určená podoba vlastného mena (Valentová, 2017, s. 142).

Zásady uvedené v rezolúciách, ktorými sa riadi aj ÚGKK SR, majú charakter odporúčanií, keďže boli prijaté konsenzom. Jednotlivé členské krajiny OSN prijali zásadu, aby štandardizácia bola založená na výsledkoch vedy vo vzťahu k jazykovým zákonitostiam a k technickým prostriedkom tvorby toponymických údajov. Z daného však nevyplýva, že sa názvy odporúčajú alebo dokonca musia štandardizovať iba v kodifikovanej podobe daného národného, resp. štátneho jazyka (tamže, s. 145). V rezolúcii z 2. konferencie OSN v Londýne z r. 1972 v odporúčaní 4 C k zásadám úradného spracovania geografických názvov sa navrhuje, aby názvoslovné autority vypracovali vlastné zásady, podľa ktorých budú postupovať pri štandardizácii.

V našej veci je dôležité poukázať na odporúčania, aby 1. zmeny názvov sa nevykonávali tam, kde to nie je nevyhnutné, 2. spôsob písania geografických názvov bol v čo najväčšom súlade s aktuálnou ortografickou praxou príslušnej krajiny, s primeraným prihliadnutím na nárečové podoby, 3. systematická úprava názvov nevedla k potlačeniu charakteristických prvkov, 4. tam, kde sa niektoré názvy vyskytujú v rôznych gramatických podobách, určila národná názvoslovná autorita jednu z týchto podôb ako štandardizovanú. Pri štandardizácii sa odporúča, aby bola písomná aj ústna podoba názvu a jeho význam podľa miestneho obyvateľstva (porovnaj Rezolúcie prijaté na konferenciách OSN o štandardizácii geografických názvov, s. 5; pozri tiež Valentová, 2017, s. 145 – 146).

V súčasných slovenských zákonoch sú ukotvené nasledujúce relevantné skutočnosti: 1. Názov obce a jej časti, názvy ulíc a iných verejných priestranstiev, iné geografické názvy sa uvádzajú v štátnom jazyku – tým sa rozumie slovenský jazyk v kodifikovanej podobe (takto ho chápe zákon o štátnom jazyku, ale v zákone o obecnom zriadení sa bližšie nešpecifikuje, v akej podobe štátneho jazyka; spisovný jazyk je iba jednou z foriem štátneho jazyka)

a musí byť priliehavý vzhľadom na historický vývin územia, históriu obce. 2. Názvoslovná komisia ÚGKK SR pri posudzovaní návrhov názvov geografických objektov dbá na to, aby názov zodpovedal skutočnosti, aby bol vecne a jazykovo správny, spoločensky vhodný a prakticky použiteľný.

Za správnu písanú podobu nevyhnutne nemusí byť považovaná spisovná písaná podoba. Za jazykovo správne možno považovať aj nárečové slovo alebo nárečový tvar, pričom nemusia byť spisovné, iba sa zaraďujú do inej, subštandardnej, resp. nárečovej formy slovenského jazyka (Valentová, 2017, s. 150). Z hľadiska štandardizácie je podoba názvu katastrálneho územia *Briestenné* chápaná ako správna, z jazykového hľadiska ide o tvar, ktorý prihliada na regionálne nárečové prvky danej oblasti a prakticky sa aj využíva. Z hľadiska súčasného zákona o štátnom jazyku však ide o nesprávny názov, nespisovný variant spisovného ekvivalentu *Brestenné*.

Otázka správnosti/nesprávnosti podôb štandardizovaných geografických názvov predstavuje dlhodobý problém. V priebehu desaťročí fungovania Názvoslovnej komisie terajšieho ÚGKK SR členovia komisii pri štandardizácii uprednostnili rôzne zásady, napr. prihliadalo sa na kultúrne tradície ako integrálnu časť skutočnej jazykovej kultúry a vlastenectva (napr. niektoré názvy obcí sa poslovenčovali), zaužívanosť názvu tradovaná od dávnej minulosti, regionálny alebo miestny úzus (napr. *Roztoky* malo by byť *Ráztoky* /o. Svidník/, *Pčoliné* malo by byť *Včelinné* /o. Humenné/, *Cemjata* malo by byť *Semiata*) (porov. Dvonč, 1968; Mazúr, 1968; Valentová, 2017, s. 151). Pri štandardizácii názvov obcí sa tolerovalo množstvo nárečových (najčastejšie hláskových) prvkov, v iných názvoch sa uprednostnili zásady pravopisu.

Neraz išlo o nedôslednosť pri dodržiavaní vlastne stanovených kritérií pri štandardizácii, v nerovnakom hodnotení niektorých foriem (napr. *Výdrník* /o. Poprad/, *Výdrná* /o. Považská Bystrica/, *Svederník* /o. Žilina⁵). V minulosti sa štandardizovala určitá podoba názvu prioritne takisto vplyvom spoločensko-politických (sem tiež možno zaradiť spoločenskú vhodnosť názvov a zlučovanie obcí) a ideologických faktorov (napr. niekdajší Turčiansky Svätý Martin na Martin /od r. 1951/, Liptovský Svätý Mikuláš na Liptovský Mikuláš /od r. 1952/; Bujakov na Brežany /od r. 1956/; Gerlach na Stalinov štít /v r. 1949/ a neskôr na Gerlachovský štít /v r. 1959/) (Majtán, 1989, s. 8).

⁵ Z vývinového hľadiska ide o jeden typ názvov, pričom dvakrát bola kodifikovaná spisovná a raz nárečová podoba názvu (Štolc, 1967, s. 228, 229).

Niektoré problémy pri štandardizácii geografického názvoslovnia vyplynuli takisto zo skutočnosti, že pri výskume súčasného spisovného jazyka sa dovtedy niektorým otázkam venovala menšia pozornosť a isté nepravidelnosti vystúpili do popredia pri štandardizácii geografického názvoslovnia, napr. v 90. rokoch 20. storočia najmä pri pripravovanom vydaní geografického názvoslovnia Základnej mapy s mierkou 1 : 10 000 z celého územia Slovenska v jednom zväzku. Konkrétne išlo o niektoré deriváty, ktorých východiskové slovo bolo so zdĺženým základom, v niektorých nie (napr. *Ilava – Iliavka, Topolčany – Topolčianky; lieska – lieština, leština* a v geografických názvoch bolo možné nájsť *kút – Kutina, Kútina; vrba – Vrbina*; obce *Briestenné* i *Briešťa, Topolie* i *Tôpolie*; a v predponovo-príponových názvoch, napr. *Váh – Závažie, Závažná Poruba* i *Podvažie, Považie, hôrka – Záhorčie*). Ako M. Majtán (1994, s. 60 – 61) uviedol, v tom čase sa predbežne prijalo stanovisko, podľa ktorého sa bude rešpektovať, že po predĺženej predpone (*ná-, prie-, pri-, ráz-, zá-*) sa v slovách s príponou *-ie* budú uprednostňovať podoby so skráteným slovným základom, napr. *Náprudie, Rázdelie*. Inak ustálené a štandardizované názvy sa budú pokladať za výnimky a nebudú sa meniť ani žiadať zmeny, napr. v názvoch *Zádiel, Zádielske Dvorníky*, ani v názvoch typu *Zamaninie, Zana dlúčie* (tamže).

„Napriek tomu, že mnohé podoby miestnych názvov nie sú v súlade s pravidlami súčasnej spisovnej slovenčiny alebo so zásadami slovenského jazykového systému, ale sú oficiálne štandardizované názvoslovnou autoritou a sú súčasťou najnovších Pravidiel slovenského pravopisu (2013), ktoré sú schválenou kodifikačnou príručkou, paradoxne sa stávajú tieto nespisovné názvy spisovnými“ (Valentová, 2017, s. 152).

V súvislosti s avizovanými „problémami“ miestnych obyvateľov obce Pružina, skôr ako sme napísali tento text, kontaktovali sme pracovníkov príslušného obecného úradu. Zisťovali sme, či ide o problém väčšiny obyvateľov alebo stanovisko jednotlivca, ktorému záleží na tom, aby sa rešpektovala živá podoba názvu *Priedhorie*. Kompetentné osoby nás informovali, že v súčasnosti neevidujú žiadne žiadosti obyvateľov dotknutých miestnych častí *Predhorie* a *Briestenné*.

V minulosti na nevhodnosť štandardizácie názvu (do roku 1971 samostatnej obce) *Briestenné*, ktorá bola v rozpore so stanoviskom komisie

z 90. rokov minulého storočia, upozornil síce aj M. Majtán (1994)⁶, ale ako z uvedeného vyplýva, štandardizované názvy *Predhorie* a *Briestenné* s najväčšou pravdepodobnosťou nebude možné reštandardizovať, pretože by to v praxi spôsobilo množstvo zbytočných komplikácií. Ak by aj došlo k ich reštandardizácii do spisovnej podoby, ponechal by sa štandardizovaný názov *Predhorie*, ale mal by sa upraviť štandardizovaný názov *Briestenné* do spisovnej podoby *Brestenné*.

LITERATÚRA

Archív oddelenia dejín slovenčiny, onomastiky a etymológie Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV, v. v. i., v Bratislave.

DVONČ, Ladislav: Regionálny úzus a slovenské miestne názvy. In: I. Slovenská onomastická konferencia. Bratislava 5. – 6. decembra 1967. Zborník materiálov. Zredigovali V. Blanár a M. Majtán. Bratislava: Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV a slovenská onomastická komisia pri Vedeckom kolégiu jazykovedy SAV pre internú potrebu 1968, s. 180 – 201.

ĐURČO, Peter: Databáza vlastných mien a názvov lokalít na Slovensku. Podklady k projektu: Copernicus Programme, project COP-58: ONOMASTICA–COPERNICUS DATABASE. CD ROM. Paris: ELRA – 1998. (Databáza obsahuje stav priezvisk z r. 1995).

Historický slovník slovenského jazyka. I. A – J. Ved. red. M. Majtán. Bratislava: Veda 1991. 536 s. ISBN 80-224-0228-1.

HORNÁNSKÝ, Imrich: Rezort Slovenského úradu geodézie a kartografie a štandardizácie geografického názvoslovia. Zborník príspevkov z 2. československej onomastickej konferencie (6. – 8. mája 1987 v Smoleniciach). Zost. M. Majtán. Bratislava: Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV 1989, s. 27 – 35.

KRÁLIK, Eubor: Stručný etymologický slovník slovenčiny. Bratislava: Veda 2015. 704 s. ISBN 978-80-224-1493-7.

MAJTÁN, Milan: Jazykovopolitické aspekty vlastných mien. In: Aktuálne úlohy onomastiky z hľadiska jazykovej politiky a jazykovej kultúry. Zborník príspevkov z 2. československej onomastickej konferencie (6. – 8. mája 1987 v Smoleniciach). Zost. M. Majtán. Bratislava: JÚĽŠ SAV 1989, s. 7 – 13.

MAJTÁN, Milan: Vofnejšie miesta štandardizácie geografického názvoslovia. In: Spisovná slovenčina a jazyková kultúra. Budmerice 27. – 29. októbra 1994. Red. J. Doruľa. Bratislava – Martin, Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV – Matica slovenská 1994, s. 60 – 61.

⁶ Jednotlivé druhy geografických názvov štandardizujú rôzne názvoslovné autority, napr. Národná rada SR (názvy krajov a okresov); vláda SR so súhlasom obce (názvy obcí), Stála názvoslovná subkomisia Terminologickej komisie Ministerstva vnútra SR so súhlasom obce (názvy častí obcí, ulíc a iných verejných priestranstiev), názvy ulíc a verejných priestranstiev určujú a menia obce; Názvoslovná komisia ÚGKK SR so súhlasom Ministerstva kultúry SR (názvy nesídlných geografických objektov aj názvy katastrálnych území a špecifických sídlných objektov z územia SR, názvy mimozemských objektov, vžitú podobu slovenských názvov sídlných a nesídlných geografických objektov z územia mimo SR) (Valentová, 2017, s. 153).

MAJTÁN, Milan: Z lexiky slovenskej toponymie. Bratislava: Veda 1996. 192 s. ISBN 80-224-0480-2.

MAJTÁN, Milan: Názvy obcí Slovenskej republiky (Vývin v rokoch 1773 – 1997). Bratislava: Veda 1998. 600 s. ISBN 80-224-0530-2.

MAJTÁN, Milan: Naše priezviská. Bratislava: Veda 2018. 196 s. ISBN 978-80-224-1646-7.

MAZÚR, Samo: Poznámky k celoslovenskej úprave miestnych názvov z roku 1948 so zameraním na miestne názvy býv. prešovského kraja. In: I. Slovenská onomastická konferencia. Bratislava 5. – 6. decembra 1967. Zborník materiálov. Red. V. Blanár a M. Majtán. Bratislava: Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV a slovenská onomastická komisia pri Vedeckom kolégiu jazykovedy SAV 1968, s. 238 – 249.

Rezolúcie prijaté na konferenciách OSN o štandardizácii geografických názvov. Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky. 106 s. Dostupné na https://www.skgeodesy.sk/files/sk/slovensky/ugkk/geodezia-kartografia/standardizacia-geografickeho-nazvoslovia/dokumenty-k-cinnosti/rezolucie-osn_vysledne.pdf [cit. 28. 9. 2022].

Smernica na štandardizáciu geografických názvov. Bratislava: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky 2015. 26 s. ISBN 978-80-89831-00-5. Dostupné na <https://www.skgeodesy.sk/files/sk/slovensky/ugkk/geodezia-kartografia/standardizacia-geografickeho-nazvoslovia/dokumenty-k-cinnosti/smernica-sgn.pdf> [cit. 28. 9. 2022].

Soznam miest na Slovensku dľa popisu ľudu z roku 1919. Vydalo Ministerstvo s plnou mocou pre správu Slovenska. Bratislava: Nákladom vlastným 1920. 216 s. Dostupné na <https://archive.org/details/soznammiestnaslo00czec/mode/2up> [cit. 28. 9. 2022].

Štandardizácia geografického názvoslovia. Úrad geodézie, kartografie a katastra SR. Dostupné na <http://www.skgeodesy.sk/sk/ugkk/geodezia-kartografia/standardizacia-geografickeho-nazvoslovia/> [cit. 8. 10. 2021].

Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2011. Bratislava: Štatistický úrad Slovenskej republiky 2014. 340 s. ISBN 978-80-8121-367-0.

ŠTOLC, Jozef: Niekoľko kritických pripomienok o úprave názvov obcí po roku 1945. In: I. slovenská onomastická konferencia. Bratislava 5. – 6. decembra 1967. Zborník materiálov. Red. V. Blanár a M. Majtán. Bratislava: Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV a slovenská onomastická komisia pri Vedeckom kolégiu jazykovedy SAV 1968, s. 227 – 237.

Terminologický slovník ÚGKK SR. Dostupné na <https://www.skgeodesy.sk/sk/terminologic-ky-slovník/> [cit. 28. 9. 2022].

VALENTOVÁ, Iveta: Obec Oslany a katastrálne územie Oslany alebo štandardizácia verzus štandardizácia. 1. a 2. časť. In: Slovenská reč, 2017, roč. 82, č. 2 a 3, s. 139 – 158, 256 – 263.

VALENTOVÁ, Iveta: Lexika slovenských terénnych názvov (Konceptia lexikografického spracovania). Bratislava: Vydavateľstvo SAP 2018. 220 s. ISBN 978-80-89607-69-3.

VARSIK, Branislav: K zmenám miestnych názvov na Slovensku. In: I. slovenská onomastická konferencia. Bratislava 5. – 6. decembra 1967. Zborník materiálov. Red. V. Blanár a M. Majtán. Bratislava: Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV a slovenská onomastická komisia pri Vedeckom kolégiu jazykovedy SAV 1968, s. 217 – 226.

Zákon č. 215/1995 Z. z. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o geodézii a kartografii. Dostupné na <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1995-215#cast5> [cit. 28. 9. 2022].

Zákon č. 270/1995 Z. z. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o štátnom jazyku Slovenskej republiky. Dostupné na <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1995-270> [cit. 28. 9. 2022].

ISSN 0023-5202

MIČ 49 300